

PET palackhegyek között a környezetvédelmi termékdíjról

Különös helyszínt választott a környezetvédelmi termékdíj hatósági ellenőrzéséről szóló sajtótájékoztató helyszínéül a VPOP vámigazgatósága. Tánczos Zoltán őrnagy, a vámigazgató helyettese a FE-Group Invest Zrt. kőbányai telepén, üres, bezúzásra váró ásványvizes és kólás palackok, bálák emeletmagas fala között jelentette be, hogy a türelmi idő lejárt, a vám- és pénzügyőrség munkatársai júliustól már ellenőrzik, és ha kell, büntetik azokat a gazdálkodókat, amelyek nem a jogszabályok szerint teljesítik fizetési kötelezettségeiket.

A vám- és pénzügyőrség munkatársai érintőlegesen 1996 óta foglalkoznak a környezetvédelmi termékdíjjal kapcsolatos hatósági feladatok ellátásával, de amíg korábban több szervezet is érintett volt a témában, addig – s ezt az őrnagy is elismerte –, „több-kevesebb sikerrel” tették. Azonban az év elején megváltozott a helyzet, akkor, amikor a környezetvédelmi termékdíj adóztatásával kapcsolatos valamennyi feladatot a vámhatóságra testálták. A vámigazgatóság munkatársai szembesültek a helyzettel: az ügyfelek egy része bizony nehezen tud eligazodni a meglehetősen bonyolult szabályok között.

Fél év türelmi idő

Természetesen már az első hetekben találkoztak olyan „adóalanyokkal”, akik pontosan ismerték kötelezettségüket, csak éppen igyekeztek kibúvót találni a fizetés alól, ám nagyon sokan maguk sem értették, tudták, hogyan és mennyiben vonatkozik rájuk a szabályozás.

Úgy gondoltuk, az a méltányos eljárás, ha mintegy fél év türelmi időt adunk mind a kötelezetteknek, mind saját magunknak arra, hogy felkészüljünk az új helyzetre – nyilatkozta lapunknak Tánczos Zoltán. – A fél év moratóriumot arra használtuk fel, hogy tájékoztató füzeteket készítsünk, a VP honlapján, a Váminformációs szolgálatnál minden tudnivaló hozzáférhető legyen, s kidolgoztuk az ellenőrzések módszertanát is.

Díjköteles a parizer papírja is

A tájékoztatón részt vevő újságírókat is meglepte az őrnagy bejelentése: bizony nemcsak a kőolajtermékek, a gumiabroncsok s más, köztudottan környezetszennyező anyag után kell fizetni, hanem a csomagolópapírtól az elektromos és elektronikai berendezések belföldi forgalomba hozataláig megannyi termék is ebbe a körbe sorolódott. És nemcsak a harmadik országokból származó, hanem január 1-jétől az itthon előállított és az unió más országából „bejött” termékdíjköteles anyagokra is kiterjedt a jogszabály hatálya, s bizony termékdíjat kell fizetnünk például a péknél használt zacskó vagy a hentesnél a parizert becsomagoló papír után is.

Nem véletlenül említette ezeket a „banális” környezetszennyező anyagokat a vámigazgató helyettese, ugyanis a július óta megtartott ellenőrzések tapasztalatai arra utalnak, hogy e téren van a legnagyobb

a tanácsstalanság. A második félévben eddig 293 ellenőrzést végeztek, 142 alkalommal született határozat, ebből 99 alkalommal tártak fel valamilyen jogsértést.

Ugyan még korai általános tapasztalatokról beszélni, annyi azonban már az első hónapok után is leszűrhető, hogy az esetek tekintélyes hányadában az érintettek nem a valóságnak megfelelően, vagy időben tettek eleget bejelentési kötelezettségüknek, nem tartották be az előírt határidőket, hibásan állították ki a szükséges bizonylatokat, nyilvántartásokat, esetleg igazolatlan eredetű árut forgalmaztak.

Átvállalhatja a beszállító

Eddigi tapasztalataink szerint a legtöbb gondot a csomagolási anyagok termékdíjával kapcsolatban tártuk fel – nyilatkozta Tánczos őrnagy. – Ez alól nem voltak kivételek például a magisztrális termékeket csomagoló gyógyszerárak, a gumiabroncsot zsákban forgalmazó kereskedők, a portékájukat nagyméretű reklámzacskóban forgalmazó áruházak vagy éppen a kis virágboltok sem.

Elvárható volna mondjuk a virágárustól, hogy nyilvántartsa a selyempapírkészletét, és arról bevallást nyújtson be?

A jogszabály szerint igen. Azt azonban kevesen tudják, hogy mentesülhetnek az ilyen kisebb boltok, üzletek a termékdíj bevallása és fizetése alól, ha mondjuk megállapodnak a csomagolópapír gyártójával, beszállítójával, hogy az átvállalja magára ezt a kötelezettséget, s erről a számla is hitelt érdemlően tanúskodik.

Az első félév ellenőrzései mind a hatóságnak, mint a kötelezetteknek számtalan tapasztalattal szolgáltak. Hogyan tovább?

Az újrahasznosítás lehetősége

A következő hónapokban is folytatjuk az ellenőrzéseket, és igyekszünk csokorba gyűjteni, majd a jogalkotó tudomására hozni azokat a javaslatokat, amelyek egyszerűbbé, átláthatóbbá, jogkövethetőbbé tennék az adóalanyok dolgát. Az év végére terveink szerint a látókörünkbe kerülnek mindazok a gazdálkodók, amelyek eddig megpróbálták kibújni kötelezettségeik alól, s a következő esztendőben már pontos képünk lesz az adóalanyok teljes köréről.

Mindebből mekkora bevételre számíthat a költségvetés?

Évente 800-1000 vizsgálatra készülünk fel. Az idei tervekben 20,8 milliárd forint bevételre számított a költségvetés ezen a csatornán, de úgy látszik, hogy ezt meghaladóan, mintegy 24,5-25 milliárddal zárjuk majd az évet.

Mi indokolta, hogy minderről ezen a helyszínen essen szó?

Szerettük volna megmutatni, milyen korszerű technológia áll már a rendelkezésünkre, hogy ne csak adóztassuk a gazdálkodókat, de a hulladék újrahasznosításával valóban meg is szabadítsuk a környezetet ettől a temérdek szeméttől. Ezen a telepen naponta sokezernyi üres petpalackot zúznak porrá és készítenek elő újrafeldolgozásra, használt sörösdobozhegyekből lesz ismét felhasználható fém, öreg televíziókból, roncs számítógépekből válogatják ki a műanyagot, a nyáklapokat, az egyéb fémet... Nem hiábavaló az egyre többfelé alkalmazott szelektív hulladékgyűjtés, a környezettudatos gazdálkodói magatartás.

(somfai)